

Mål och Budget

Avesta Kommun 2022–2024

KF 2021-11-29
§ 177

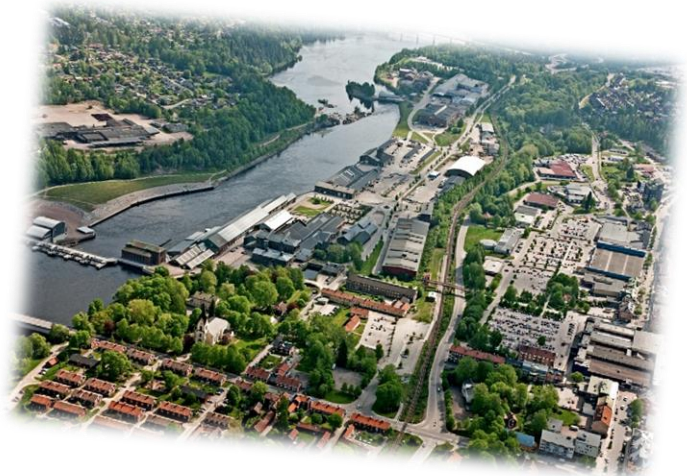
Innehållsförteckning:

Det här vill vi uppnå	3
Vision - Avesta 2030	3
Kommunövergripande mål	4
Stöd och omsorg	4
Barn och utbildning	6
Lokalsamhället	7
Medarbetare	11
Ekonomi	13
Särskilda beslut 2022–2024	14
Våra förutsättningar	16
Omvärlds- och nulägesanalys	16
Samhällsekonomisk utveckling	16
Utveckling i kommuner	16
Demografi och sysselsättning	17
Utveckling av skatteunderlag	18
Kommunalskatt	19
Avesta kommun – bokslut 2020	19
Avesta kommun – delårsbokslut 2021	19
Disponering av resultatutjämningsreserven (RUR)	19
Befolkning, boende, arbetsmarknad	20
Boende	21
Arbetsmarknad	21
Utveckling av försörjningsstöd	21
Personal	22
Finansiell analys	24
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer	28
Så här ska vi arbeta för att nå vår vision och våra mål	31
Kommunens organisation	31
God ekonomisk hushållning	32
Styrprocess	32
Styrprocess - årshjul	33
Styrelsernas uppdrag	33
Uppföljning	34
Verkställighetsbevakning	34
Tidplaner	35
Interna förutsättningar	35
Den ekonomiska planen	37

Det här vill vi uppnå

Vision - Avesta 2030

Avesta är 2030 en inflyttningsort i en dynamisk hållbar tillväxtregion både ekologiskt och socialt, människor väljer att leva sina liv i Avesta. Här finns trygghet med bra skolor och äldreomsorg, levande landsbygd, bra infrastruktur, handel, stort kulturutbud och bra regional arbetsmarknad. Satsningar på entreprenörskap för kvinnor och män har lett till att nya företag skapats och befintliga företag getts möjlighet att växa.

Avesta är möjligheternas kommun som kan erbjuda många alternativ till boende, arbete, studier, fritid och rekreation. Med de kraftkällor som levande landsbygd, spännande evenemang, intressanta utbildningar, ett kulturliv som berikar, naturens närhet och tjustning samt många människors initiativrikedom utgör, är förutsättningarna inför framtiden goda.

Kommunövergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande mål i perspektiven

Stöd och omsorg

Vision:

Avesta ska vara en trygg, jämlik och jämställd kommun. Där alla, oavsett ålder eller bakgrund, ges möjlighet att utveckla sina egna förmågor. En väl fungerande omsorg som omsluter alla från barn till äldre är kännetecken för en välmående kommun. I Avesta kan människor känna sig trygga med att de får det stöd som de har behov av.

Mål

Ekonomisk och social trygghet

- Öka möjligheten till egenförsörjning
- Minska barnfattigdom

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd (N31807) nyckeltal, Kolada	6,3 (2017)	7,0 (2018)	6,9 (2019)	6,3 (2020)	Grönt: Minskat minst 0,7 procentenheter, Gult: Minskat 0,5–0,6 procentenheter, Rött: Minskat mindre än 0,5 procentenheter
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, % (U31803)	11,5 (2017)	12,7 (2018)	12,4 (2019)		Grönt: Minskat minst 0,7 procentenheter, Gult: Minskat 0,5–0,6 procentenheter, Rött: Minskat mindre än 0,5 procentenheter

Mål

Vi ska ha en god och kvalitativ omsorg och alla kommunala boenden ska vara trygga och tillgängliga.

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende (U23401)	61	73	74		Grönt: 67 dagar och lägre Gult: 68–89 Rött: 90 och högre
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%) (U21468)	86	89	90		Grönt: 90 % och högre Gult: 88–89 Rött: 87 och lägre
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%) (U234171)	76	80	74		Grönt: 81 % och högre Gult: 78–80 Rött: 77 och lägre
Brukarbedömning gruppboende LSS, brukaren trivs alltid hemma, andel (%), (U28524)	100	97	97		Grönt 88–100 Gult 75–87 Rött 74 och lägre

Mål

Ett bättre samlat stöd för ungas psykiska hälsa

- utveckla förebyggande insatser genom samordnade individuella planer

<i>Indikatorer:</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>Målnivå 2021–24</i>
Antalet samordnade individuella planer (SIP) 0–17 år och 18–24 år				
Bildning 0–24 år	55	49		
Omsorg 0–17 år	23	75		Öka
Omsorg 18–24 år	6	1		
BS/OS samtliga myndigheter ej deltagit (Egen mätning)	32	22		

Barn och utbildning

Vision

Barnen är vår framtid, en bra utbildning är grunden för förutsättningar till goda uppväxtvillkor. Vi ska vara ledande när det kommer till barnomsorg och utbildning. Varje elev ska ha möjlighet att nå kunskapsmålen utifrån sina förutsättningar. I Avesta kommun finns goda förutsättningar för ett livslångt lärande.

Barn och unga ska ha tillgång till en aktiv fritid, garanteras god psykisk och fysisk hälsa samt känna sig trygga i vår kommun. Avesta ska vara en kommun där våra barn och ungdomar ska få möjlighet att utvecklas och kunna bidra till samhällsbyggandet med sin kreativitet och sina lösningar. Avesta kommun ska sträva efter att bli en av Sveriges ledande skol- och förskolekommuner

Mål

Större andel grundskoleelever i årskurs 9 ska bli behöriga till gymnasieskolan

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Meritvärde åk 9, kommunala skolor 17 ämnen, kommunala skolor (N15505)	201	203	207	198	Grönt: 210 och högre Gult: 201–209 Rött: 200 och lägre
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, gymnasiet, kom- munala skolor, % (N15436)	65,6	72,2	77,8	70,7	Grönt: 85-% och högre Gult: 70–84% Rött: 70 % och lägre

Mål

Större andel av gymnasieeleverna ska slutföra studierna med examen eller studiebevis

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala gymnasieskolor, andel % (N17459)	73,8	66,5	60,8		Grönt: 75% och högre Gult: 67–74% Rött: 67 % och lägre

Mål

Barn och unga i Avesta kommun ska uppleva en hög grad av trygghet i skolan.

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, mäts i					
åk 5 (N15557)	89,4	82	82,3	88,4	Grönt: 90 % och högre
åk 9 (N15533)	79,6	75	74,4	74,6	Gult: 75–89%
gymnasiet åk 2 (N17648)	91,5	92	79,4	94,3	Rött: 75 % och lägre

Lokalsamhället

Vision

Avesta är en stark och hållbar tillväxtkommun, ekologiskt och socialt och ett breddat näringsliv. Vi är en inkluderande, tillgänglig och demokratisk kommun där alla människor har möjlighet att delta i samhällslivet, känna trygghet och en god livskvalitet. I Avesta finns ett brett utbud av arbetstillfällen, attraktiva boenden, bra kommunikationer och infrastruktur samt goda möjligheter till en aktiv fritid.

Tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare

Mål

Avesta ska vara en tillgänglig kommun
- Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Avesta kommun

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
1. E-post, svar på en enkel fråga inom en dag, andel % (U00442) 2018–2020, 2021 egen mätning	96	93	98		Grönt: 86 och högre Gult: 81–85 Rött: 80 och lägre
2. Svar på frågor vid kontakt med kommunen (U00413) 2018–2020, 2021 nytt nyckeltal	74	61	69		Grönt: 60 och högre Gult: 51–59 Rött: 50 och lägre
3. Gott bemötande vid kontakt med kommunen (U00486) 2018–2020, 2021 nytt nyckeltal	85	90	84		Grönt: 85 och högre, Gult: 79–84 Rött: 78 och lägre

Mål

Demokratin ska utvecklas - invånarna i Avesta ges möjlighet till aktivt inflytande genom medborgardialog

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Nöjd-inflytande-index, NII, SCB:s medborgarundersökning U00408	--	44	38		Grönt: 45 och högre Gult: 44 Rött: 43 och lägre

Mål

Alla invånare ska uppleva att det känns tryggt att bo, verka och leva i Avesta

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Nöjd-region-index, NRI SCB:s medborgarundersökning U00402	--	57	54		Grönt: 58 och högre Gult: 57 Rött: 56 och lägre

Mål

Ett samhälle fritt från våld - förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Indikatorer:

Upprätta en kommunövergripande handlingsplan mot våld i nära relationer, klar år 2022

Mål

Motverka segregation och hemlöshet

Indikatorer:

Upprätta en kommunövergripande handlingsplan mot segregation och hemlöshet, klar år 2022

Mål

Nöjda invånare och brukare

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Nöjd-medborgar-index, NMI, SCB:s medborgarundersökning U00401	--	58	49		Grönt: 59 och högre Gult: 58 Rött: 57 och lägre

Fritid och kultur

Mål

Invånarna i Avesta kommun ska känna att de har tillgång till en aktiv fritid

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Fritidsmöjligheter, delfråga A6 U00401, delfråga 6, SCB medborgarundersökning	--	61	57		Grönt: 62 och högre Gult: 61 Rött: 60 och lägre

Mål

Ett brett och varierat kulturliv med levande besöks mål

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Antalet besökare egen mätning					
Verket	27 030	24 812	13 120		Grönt: 27 000 och fler Gult: 25 000–26 999 Rött: 25 000 och färre
Visentparken	9 121	9 293	8 271		Grönt: 9 500 och fler Gult: 9 000–9 499 Rött: 9 000 och färre

Långsiktigt hållbar ekologisk utveckling

Mål

En långsiktig hållbar ekologisk utveckling

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Återvinning av hushållsavfall genom materialåtervinning (%) U707414	33 (2017)	35 (2018)	37 (2019)		Öka

Mål

Avesta kommun ska sträva att bli helt fossilfri i sina transporter

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Kommunens egen fordonsflotta ska bli helt fossilfri år 2030 Egen mätning, liter/år	211 000	203 000	196 000		Minska
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%) U00437	29,7	29,9	27,6		Öka

Långsiktigt hållbar social utveckling

Mål

En långsiktig hållbar social utveckling

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Demografisk försörjningskvot, Agenda 2030, mål 11, hållbara städer och samhällen (önskvärt är ett lågt värde) N00927	0,87	0,89	0,91		Grönt 0,52–0,85 Gult 0,86–0,93 Rött 0,94–1,18

Mål

Avesta växer genom att erbjuda attraktiva och hållbara boendemiljöer

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Antalet färdigställda bostäder per år, totalt i kommunen, 400 under mandatperioden					
– Antal bostäder i flerbostadshus	17	10	0		Grönt 100/år och fler
– Antal enbostadshus	16	21	23		Gult 70–99/år
– Antal kommunala boendeplatser för särskilda grupper (Säbo, LSS)	0	0	36		Rött 69/år och färre
Egen mätning					

Mål

Fler nya arbetstillfällen

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Antal arbetstillfällen, dagbefolkning, SCB arbetsmarknadsstatistik dagbefolkning	10 483 (2017)	10 558 (2018)	10 741 (2019)		Grönt: öka minst 50/år Gult: öka 1–49/år Rött: minskar

Mål

Bättre näringslivsklimat

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Öppna jämförelser Företagsklimat, Nöjd Kund Index, NKI U07451	81	80	77		Grönt 76 och högre Gult 73–75 Rött 72 och lägre

Medarbetare

Vision

Avesta kommun ska vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder ett hållbart och jämställt arbetsliv. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö präglar våra verksamheter och medarbetarnas möjlighet till inflytande och delaktighet är en självklarhet.

Mål

Ett tydligt och bra ledarskap som skapar delaktighet och en god arbetsmiljö

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
--------------	------	------	------	------	-----------------

Medarbetarenkät, totalindex för områdena:

- Samspel mellan medarbetare och ledare					
- Engagemang och meningsfullhet					Grönt: 71 och högre
- Förtroende och öppenhet	Mäts ej	70	Mäts ej		Gult: 70
- Gemenskap och samarbete					Rött: 69 och lägre
- Ansvarstagande och initiativförmåga					
(Egen mätning)					

Mål

Sjukfrånvaro inom kommunen ska minska

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
--------------	------	------	------	------	-----------------

Sjukfrånvaron för 12 månaders period %, medarbetare (N00090)	7,4	7,3	8,9		7%
--	-----	-----	-----	--	----

Mål

Avesta kommun är Sverigeledande när det gäller andelen månadsavlönade som arbetar heltid

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
--------------	------	------	------	------	-----------------

Heltidsresan

Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel % (N00206)	94	94	95		Oförändrat/högre
Deltidsanställd (75–99%), kommun, andel % (N00207)	2	2	2		Oförändrat/ lägre
Deltidsanställd (1–74%), kommun, andel % (N00208)	4	4	3		Minska
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel % (N00209)	75	76	77		Öka
Deltidsarbetande (75–99%) månadsavlönade, kommun, andel % (N00210)	16	16	15		Minska
Deltidsarbetande (1–74%) månadsavlönade, kommun, andel % (N00211)	9	8	8		Minska
Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%) (N00205)	6	7	8		Minska

Mål

En jämställd lönesättning

Indikatorer:	2018	2019	2020	2021	Målnivå 2021–24
Lönekartläggning – jämställda löner					
Lönebox 5					
Kvinnors lön i förhållande till män	101,0%	102,6%			
Lönebox 12				Ej mätt	Löneskillnader ska minska
Kvinnors lön i förhållande till män	97,4%	92,3%			

(Egen mätning)

Kommunfullmäktiges övergripande mål i perspektivet

Ekonomi

Mål

Resultatnivå:

Kommunens resultat ska för perioden 2022–2024 i genomsnitt uppgå till **minst 1,0** procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Resultatet används för att stärka det egna kapitalet, finansiera investeringar samt skapa handlingsberedskap för oförutsedda händelser.

Mål

Soliditet:

Soliditeten ska visa en positiv utveckling under perioden för att skapa förutsättningar för en långsiktigt stark ekonomi.

Mål

Investeringsverksamhet:

Finansiering av investeringar ska ske genom nyttjande av de skattemedel som återstår när den löpande driften har finansierats och likvida medel.

Självfinansieringsgraden ska under perioden minst uppgå till 100%. Finansiering kan kortsiktigt ske genom upplåning.

Koncernens lånetak ska maximalt uppgå till 78 000 kr/invånare.

Särskilda beslut 2022–2024

<i>Belopp i tusentals kronor, om inte annat anges</i>	2022	2023	2024
Ramar är justerade för löneavtal per 30 september 2021			
Kommunfullmäktige:			
Tillfälliga medel			
Allmänna val/EP-val	250		250
Utbildning nyvalda		500	
Fullmäktigeberedning	100	100	100
Kommunstyrelsen:			
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund, inkl. pensionskostnader	32 871	33 082	34 597
Tillfälliga medel			
Kommunövergripande			
Framtid Avesta	3 000	3 000	3 000
Offentliga miljöer och infrastruktur, KS § 46 2012	4 000	4 000	4 000
Myggprojekt	250	250	250
Dalapop	120	120	120
Dietist, projekt 18 månader	305		
Projekt E-handel, projektledare	550		
Utredning energiproduktion/energiförbrukning	250		
Utvecklingspott	7 600		
Teknisk service			
Avgiftsfri kollektivtrafik	-500		
Ramförändring - verksamhet			
Kommunstyrelsen			
Lönenämnden	216	127	131
Upphandlingscenter, Falun Borlänge Regionen	56	59	62
E-handel	325		
IT, ökade licenskostnader	700		
Digitalisering	2 000		
Förbifart Fors, justering upplösning infrastrukturbidrag	-340		
Servicepunkt Horndal/Krylbo	725		
- Servicecenter			
- Tillväxt			
Tekniskt utskott:			
Invasiva växter, offentlig toalett, reservkraft	1 260		
Parker/grönytor/lekparker driftkostnader för nyinvestering	150		
Personalförstärkning teknisk service	1 000		
Utomhusbad, centrala Avesta			start 2023

Omsorgsstyrelsen:	2022	2023	2024
Tillfälliga medel			
Ökat försörjningsstöd för busskort	500		
Ramförändring			
Ramförstärkning	2 000		
LSS-boende, nybyggnation	1 000		
Enheten Arbete och sysselsättning	1 500		
IFO, barn och familj	5 000		
Gruppbostad Månsbo, hyra, personal och övrig drift			8 000
Bildningsstyrelsen:	2022	2023	2024
Tillfälliga medel			
Skol IF	150	150	150
Friluftsbad, upprustning	500		
By skola	900	900	900
Ramförändring			
Ramförstärkning	5 000		
Förskola centrala Avesta, 8 avd	3 500		
Skogsbo skola utbyggnad ökad hyreskostnad	3 250		
Lärcentrum, lokalkostnad + drift	700		
Hysesökningar, GBAB-fastigheter	656	380	
IT-investeringar, kapitaltjänst	325	325	325
Kostenheten, ökade livsmedelskostnader	500		
Älvpromenaden, drift/skötselkostnader belysning, snöröjning	100	100	
Föreningsstöd	1 000		
Vuxenutbildning	1 000		
Västmanland-Dalarna Miljö och Byggnadsnämnd	2022	2023	2024
Tillfälliga medel			
Flytt nya lokaler	295		
Ramförändring			
Kommunbidrag, Avestas andel, uppräknig	587	612	638
Hyreskostnad, nya lokaler, Avestas andel	265		
Finansförvaltning	2022	2023	2024
I finansnettot ingår:			
Kreditavgift från Gamla Byn AB, AIAB, VAAB 0,3 % av lånestocken, tkr	4 200	4 500	4 800
Löneavtal och pensioner, (MKR)	117	149	186
Investeringar - ramförändring - avskrivningar			
Tekniskt utskott	2 908	2 358	2 258
IT-enheten	700	900	
Bildningsstyrelsen	146	32	66
Omsorgsstyrelsen	46		97
Älvpromenaden	403	403	

Våra förutsättningar

Omvärlds- och nulägesanalys

Samhällsekonomisk utveckling

SKR ger i sin ekonomirapport som publicerades 19 oktober nedanstående bedömning av utvecklingen av samhällsekonomin.

Prognosen för den svenska konjunkturen visar en markant förbättring 2021. Utvecklingen är starkt påverkad såväl i Sverige som globalt av pandemin; hur smittspridningen utvecklas, hur det går med vaccinationerna och vilka restriktioner som kommer att gälla.

Minskad smittspridning, stigande vaccinationsgrad och mildrade eller avslutade restriktioner stärker nu konjunkturen såväl i Sverige som globalt. Krisåtgärder världen över skalas ner eller fasas ut i år och nästa år, men den ekonomiska politiken förblir ändå sammantaget expansiv. Globalt syns nu betydande flaskhalsar i produktionen vilket bidrar till en tillfälligt hög inflation. BNP-tillväxten i Sverige beräknas bli hög 2021–2022.

Trots en ordentlig uppgång av antalet sysselsatta kommande år förutses en hög andel arbetslösa. Strukturella faktorer motsäger en snabb nedgång i arbetslösheten framöver. De offentliga finanserna i Sverige visar en oväntat liten försvagning efter pandemin. Den ännu låga offentliga skuldkvoten medger därmed ett reellt framtida handlingsutrymme för finanspolitiken i Sverige.

Tillväxten för det kommunala skatteunderlaget blir 2021–2022 högre än på flera år. Sammantaget beräknas en svag real uppgång av skatteunderlaget fram till 2025, jämfört med den historiska utvecklingen.

Utveckling i kommuner

Pandemiåret 2020 slutade med ett rekordhøgt resultat för kommunsektorn. Bidragande var stora tillfälliga statsbidrag och en skatteunderlagsutveckling som inte blev lika svag som förväntat. Samtidigt verkar pandemins stora påverkan på vissa verksamheter inte satt lika stora avtryck i kostnaderna. Verksamhet har bedrivits på annorlunda sätt, men till ungefär samma kostnad. Stora merkostnader har kompenseras med statsbidrag.

En bra skatteunderlagsutveckling de närmaste åren gör att den kommunala ekonomin ser relativt ljus ut och väger upp det faktum att de generella statsbidragen minskar. Men i och med att pandemin har ett fortsatt grepp om samhället och därmed de kommunala verksamheterna är det svårare än vanligt att sia om de närmaste åren, och vad en återgång till en mer normal verksamhet kan innebära för kostnaderna.

Ett stort frågetecken är hurvida det har byggts upp en »verksamhetsskuld«, motsvarande den inom hälso- och sjukvården, och vilken betydelse det kan komma att få för framtida behov. Omställningen till hemundervisning i gymnasiet genomfördes snabbt, och till synes, utan större påverkan på de övergripande kostnaderna. Frågan är vilken påverkan det har fått på studieresultaten. Stora, tillfälliga statsbidrag till äldreomsorgen ställer krav på en snabb anpassning och mer, och bättre, utbildad personal, samtidigt som antalet personer i särskilda boenden har minskat.

Med reservation för pandemins utveckling och långsiktiga påverkan på behoven samt de krav som ställs kopplat till de nya statsbidragen till äldreomsorg, ser tillväxten i intäkterna ut att matcha kostnaderna de närmaste åren. Resultaten försvagas successivt, men hamnar över 2 procent av skatter och generella statsbidrag 2021–2023. År 2024 bedöms kommunerna dock behöva antingen ett tillskott eller vidta kostnadsbesparande åtgärder på 8 miljarder kronor för att uppnå ett resultat på 2 procent.

KOMMUNERNAS RESULTAT

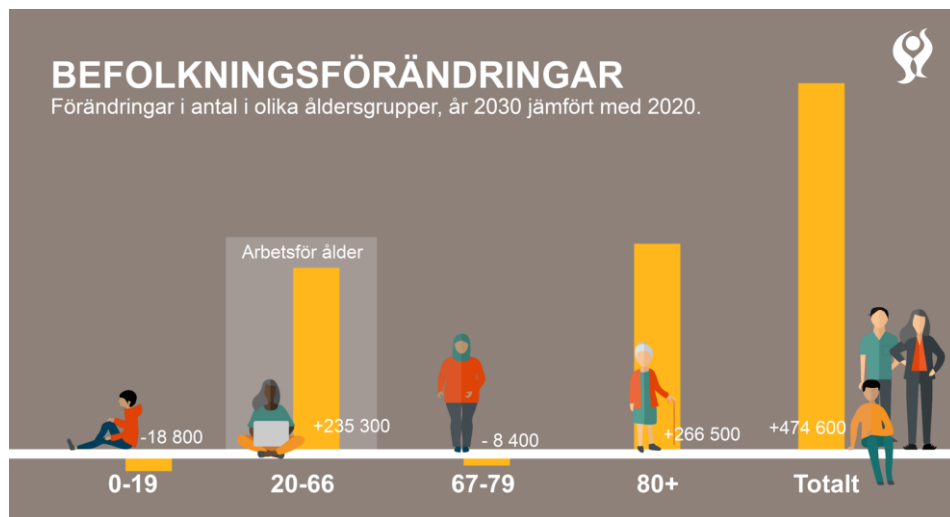
Kommunernas resultat, miljarder kronor

De statliga satsningarna berör också kommunerna indirekt. Ändrade regler för A-kassa, såväl lägre trösklar för att kvalificeras för ersättning, som höjd ersättningsnivå, ger inte bara effekt på skatteunderlaget, utan också på utbetalningarna av ekonomiskt bistånd. De ändrade reglerna föreslås gälla till och med 2022.

Demografi och sysselsättning

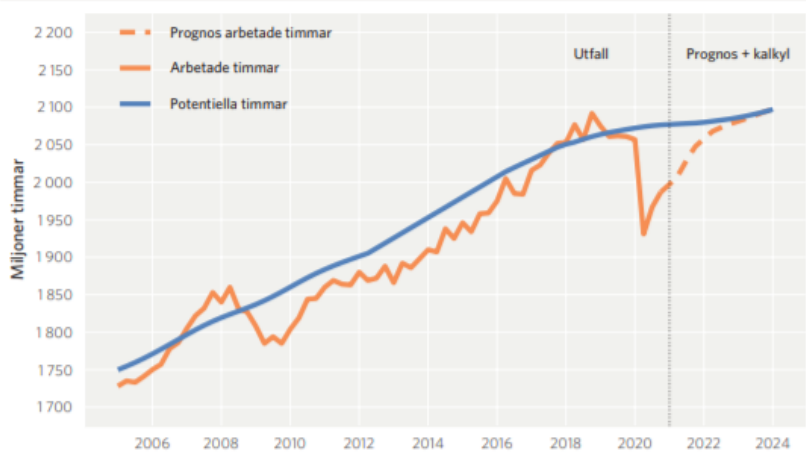
Antalet gamla och unga i den svenska befolkningen ökar snabbare framöver än antalet invånare i yrkesför ålder. Det innebär en utmaning då behovet av att bygga ut välfärdsverksamheterna kommer att vara större än möjligheterna att bemanna och finansiera dem. Skillnaderna är stora i landet; på många håll minskar till och med antalet invånare i yrkesför ålder.

Trots sysselsättningsuppgången efter pandemins första fas ligger antalet arbetade timmar för andra kvartalet i år 2 procent lägre än kvartalet före pandemin. Det råder därmed ingen tvekan om att Sverige fortfarande befinner sig i en lågkonjunktur. Inte förrän i mitten av 2023 antas timgapet i svensk ekonomi slutas, vilket innebär att de faktiskt arbetade timmarna når upp till de potentiellt beräknade timmarna, motsvande en normalkonjunktur. Återhämtningen i produktionen har skett med en betydligt lägre relativ arbetsinsats än före krisen. Arbetsproduktiviteten har därmed stigit markant. En minskning av korttidspermitteringar liksom sjunkande frånvaro kommer att öka medelarbetstiden framöver, vilket dämpar

uppgången i antalet sysselsatta. Att arbetslösheten ökat sedan krisen slog till innebär också att konkurrensen om jobben blir hårdare. Åtgärder för att få ner långtidsarbetslösheten bland utsatta grupper på arbetsmarknaden blir därför extra viktiga

Diagram 3 • Utdragen återhämtning för arbetade timmar
Miljoner timmar per kvartal

Gapet mellan faktiska arbetade timmar och den beräknade timpotentialen beräknas krympa snabbt 2021 och 2022. Mot slutet av 2023 antas timgapet vara slutet.

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

Utveckling av skatteunderlag

Tillväxten för det kommunala skatteunderlaget blir 2021–2022 högre än på flera år. Sammantaget beräknas en svag real uppgång av skatteunderlaget fram till 2025, jämfört med den historiska utvecklingen.

Den höga tillväxten för arbetade timmar 2021 och 2022 tydliggörs via ett skatteunderlag som ökar starkt: med drygt 4 procent per år. Främst är det alltså lönesumman som driver uppgången.

Förbättringen av skatteunderlagstillväxten innevarande år förklaras framförallt av den tilltagande ökningen av löneinkomsterna. Att inkomster från sjuk- och föräldrapenning börjar återgå till mer normala nivåer och indexeringen av pensionsinkomster i år blir lägre än 2020 dämpar dock ökningen och skatteunderlagsprognosen. Den höga tillväxten för arbetade timmar 2021 och 2022 bidrar däremot till att skatteunderlaget ökar starkt: med drygt 4 procent per år. Främst är det alltså lönesumman som driver uppgången. Nästa år ger sysselsättningstillväxten ytterligare skjuts åt skatteunderlaget, som växer i linje med den historiska trenden. Därefter beräknas en i ett historiskt perspektiv måttlig ökning av skatteunderlaget

Tabell 9 • Skatteunderlag och sammanvägd prisutveckling för den kommunala sektorns kostnader

Procentuell förändring

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Faktiskt skatteunderlag	2,8	2,1	4,3	4,2	3,7	3,3	3,8
Regelförändringar	-0,8	-0,6	-0,3	0,0	0,3	0,0	0,0
Underliggande	3,6	2,7	4,6	4,1	3,4	3,3	3,8
Prisutveckling	2,4	1,2	2,7	2,2	2,4	2,1	3,1
Realt skatteunderlag	1,2	1,4	1,9	1,9	0,9	1,2	0,6

Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Låga prisökningar på den kommunala sektorns kostnader innebär att skatteunderlaget realt sett kan växa i relativt god takt trots låga nominella ökningstal.

Kommunalskatt

Skattesats i Avesta för år 2021 är 21,97 kronor, dvs oförändrad. Skatteberäkningen utgår från SKR:s uppräkningsfaktorer och baserar sig på befolkningen per 31 augusti 2021.

Avesta kommun – bokslut 2020

Avesta kommuns resultat per 31 december påverkas starkt av Coronapandemin då staten har beslutat om stora bidrag till kommuner och regioner för att möta utvecklingen av Coronapandemins återverkningar.

Avesta kommun redovisar för 2020 ett positivt resultat på 88 mkr att jämföras med 28 mkr för 2019. Koncernens resultat uppgick till 89,6 mkr 2020 att jämföras med 34,2 mkr 2019.

Verksamheterna redovisar ett positivt resultat med 54 mkr. Nettoeffekten av Corona relaterade intäkter och kostnader i verksamheten bedöms uppgå till 40 mkr. Verksamhetens nettokostnaders andel av skatter och statsbidrag uppgick till 94%.

Soliditeten uppgick till 7 % att jämföras med -2% 2019. I soliditetsberäkningen ingår samtliga pensionsförpliktelser. Upplåning för bolagens behov är exkluderad.

Avesta kommun – delårsbokslut 2021

Resultatet för Avesta kommun per den sista augusti uppgår till 83 miljoner kronor, att jämföras med budgeterat resultat som är 15 miljoner kronor.

De bidrag som Avesta kommun har fått för att kompensera ökade sjuklönekostnader på grund av Corona bidrar till det positiva utfallet, nettoeffekten är + 8 miljoner kronor. Den förbättrade prognosen för skatteintäkterna pekar på ett utfall 32 miljoner kronor bättre än budget. När det gäller verksamheterna redovisar samtliga styrelser och nämnder positivt resultat. Omsorgen 11 miljoner kronor, kommunstyrelsen 20 miljoner övriga endast mindre belopp. Styrelsernas prognos för helåret 2021 är +27 miljoner kronor. Trots det goda resultatet krävs det att de åtgärdsplaner som det arbetas med inom respektive verksamhet uppnår effekt under året. Detta för att de ekonomiska förutsättningarna för 2022 inte ska förändras, dvs att verksamheter inte går in i 2022 med en högre kostnadsnivå än vad ramen för år 2022 medger.

Disponering av resultatutjämningsreserven (RUR)

Från och med 2010 har resultat överstigande 2 procent enligt fullmäktigebeslut avsätts i en resultatregleringsreserv (RUR) att användas i lågkonjunktur och om kommunen redovisar ett negativt resultat. Definitionen av lågkonjunktur är när det årliga underliggande skatteunderlaget för riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Upplösning får enligt RUR reglerna göras upp till ett nollresultat i en sidoordnad balanskravsutredning. I Avesta uppgår den ackumulerade avsättningen till RUR efter bokslut 2015 till det maximala beloppet på 40 mkr. Kommunfullmäktige har fattat beslut om RUR som avser en reservering och disponering enligt propositionen med koppling till konjunktursvängningar. Ytterligare avsättning till RUR måste beslutas av fullmäktige.

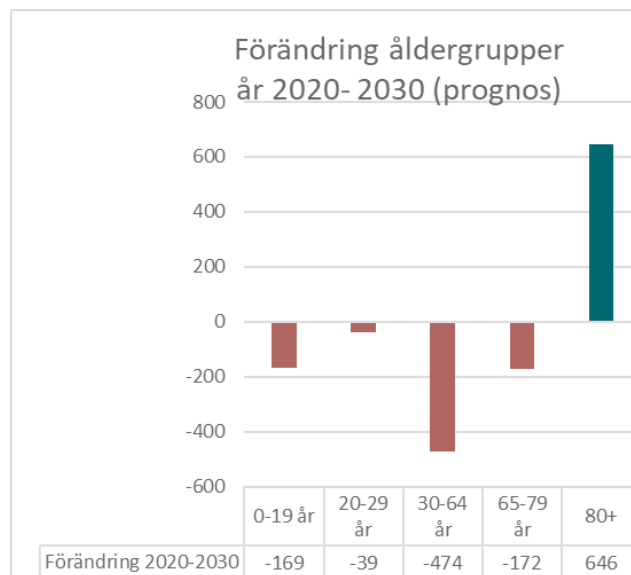
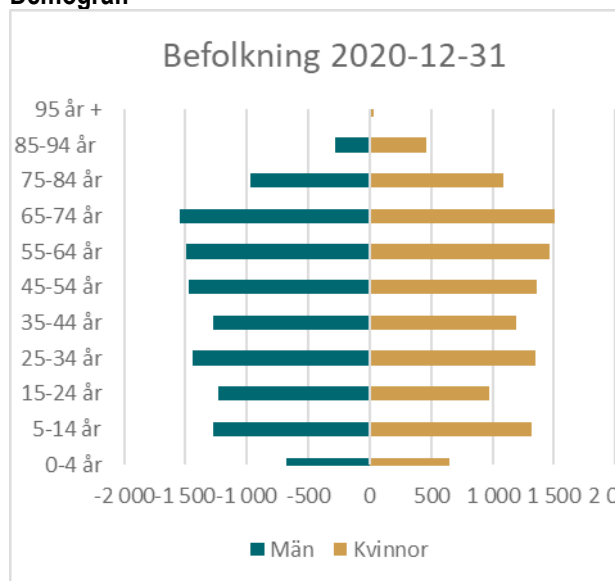
Befolkning, boende, arbetsmarknad

År	Invånare	Förändring	Födelse-netto	Flytt-netto	Justeringar	Dalarna	Sverige	Utlandet
2011	21 486	-97	-92	-5		-10	-79	84
2012	21 467	-19	-110	89		9	-75	155
2013	21 582	115	-69	184		-6	-87	277
2014	22 022	440	-38	468		-3	33	438
2015	22 781	759	-58	804		-8	284	528
2016	23 161	380	-5	373		-111	-220	704
2017	23 256	95	-32	107		-57	-293	457
2018	23 323	67	19	46		-15	-280	341
2019	23 178	-145	-15	-143		-59	-292	208
2020	23 067	-111	-24	-89		-23	-125	59
2021 augusti	22 938	-129	-15	-138	24			

Antalet invånare den 31 augusti i år är 22 938 invånare, vilket innebär en minskning av Avestas befolkning med -129 personer (SCB). Justeringar är ej säkerställd förändring.

Födelsenettet är negativt, -15, dvs det vill säga det föds färre än det dör i Avesta. Flyttnettot är negativt, -138 personer. Förändringen jämfört med 1 november 2020, den folkmängd som utgör grund för skatteberäkningen, är -162 invånare.

Demografi

Befolkningspyramiden visar Avestas demografi 2020-12-31, fördelat på kön. Avesta tillhör de kommuner i landet som har hög andel äldre, då 25,5 % är 65 år och äldre.

Befolkningen år 2020 uppgick 31 december till 23 067 och 31 augusti i år hade Avesta kommun 22 938 invånare.

Diagrammet till höger visar prognosförändring för de olika åldersgrupperna under en 10-årsperiod, år 2020 och prognosen för år 2030.

Gruppen äldre förväntas öka mer än vad åldersgruppen i arbetsför ålder väntas göra.

En värdeomräknare för att mäta det demografiska trycket på verksamheterna är talet för den demografiska försörjningskvoten. Den visar hur många fler personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv. Den befolkningsförändring som skett mellan åldersgrupperna de senaste 20 åren visar att den demografiska försörjningskvoten har ökat från 0,79 till 0,89. I den prognos som SCB har tagit fram för

Avesta kommun kommer försörjningskvoten att fortsätta öka de närmaste 10–15 åren. Den ökande försörjningskvoten innebär en högre belastning på kommunens verksamheter och i synnerhet för äldreomsorgen i och med att åldersgruppen äldre ökar i andel, i synnerhet 80+, där behovet av hjälp i olika former är stort.

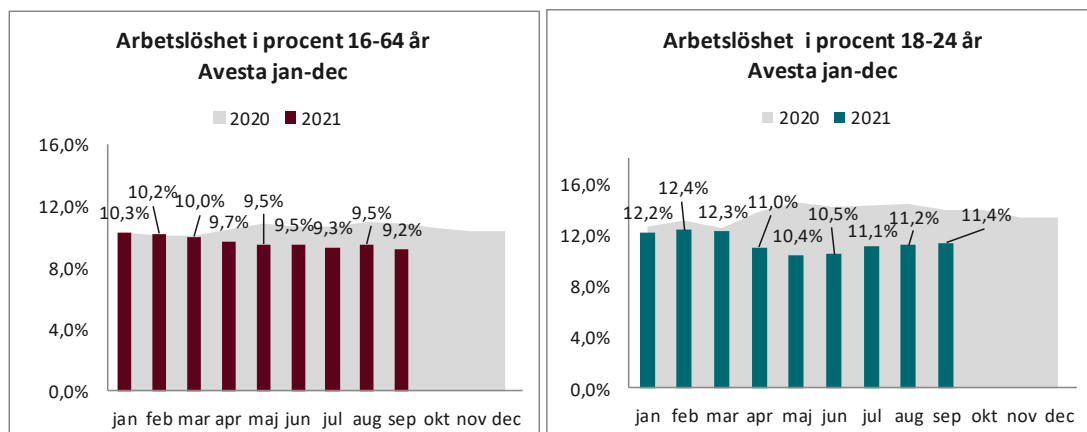
Boende

Den stora befolkningsökningen under perioden 2015–2018 innebär ett stort tryck på bostadsmarknaden. Vi står inför stora investeringsbehov både när det gäller bostäder och lokaler för våra kommunala verksamheter.

Vårt fastighetsbolag kommer att behöva göra större nyupplåning för att klara investeringsbehovet av bland annat verksamhetslokaler.

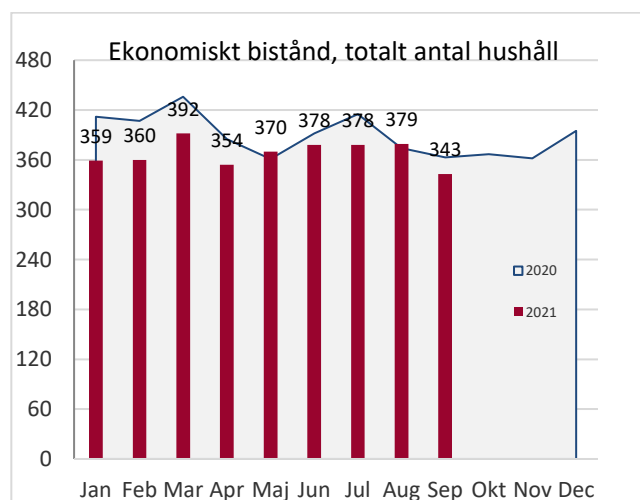
Arbetsmarknad

Arbetslösheten i Avesta ligger fortfarande högre än i Dalarna och i jämförelse med riket. Totalt per 30 september var 994 personer arbetslösa varav 119 ungdomar. Samma period förra året var antalet arbetslösa 1067 varav 162 ungdomar, dvs antalet arbetslösa har sjunkit med 73 respektive 43 personer.

Utveckling av försörjningsstöd

Under 2021 är antalet hushåll med försörjningsstöd något färre jämfört med antal hushåll föregående år. Budgeten uppgår till totalt 30,5 mkr.

Personal

Rekryteringar

Avesta kommun arbetar aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare både enskilt och tillsammans med arbetsgivarnätverket inom Avesta, med syfte att attrahera nya medarbetare till våra arbetsplatser.

Rekrytering av medarbetare sker inom de flesta yrken, men allra främst inom bildningsverksamheten och vården. Totalt har Avesta kommun under 2020 haft 200 annonser ute för rekrytering av 256 medarbetare. För första halvåret 2021 är det totalt 143 annonser för rekryteringar av 173 medarbetare. De flesta rekryteringsuppdrag har lyckats men det har ibland hänt att flera rekryteringsförsök av så kallade nyckelkategorier med högre utbildning fått göras om för att få tjänsterna tillsatta.

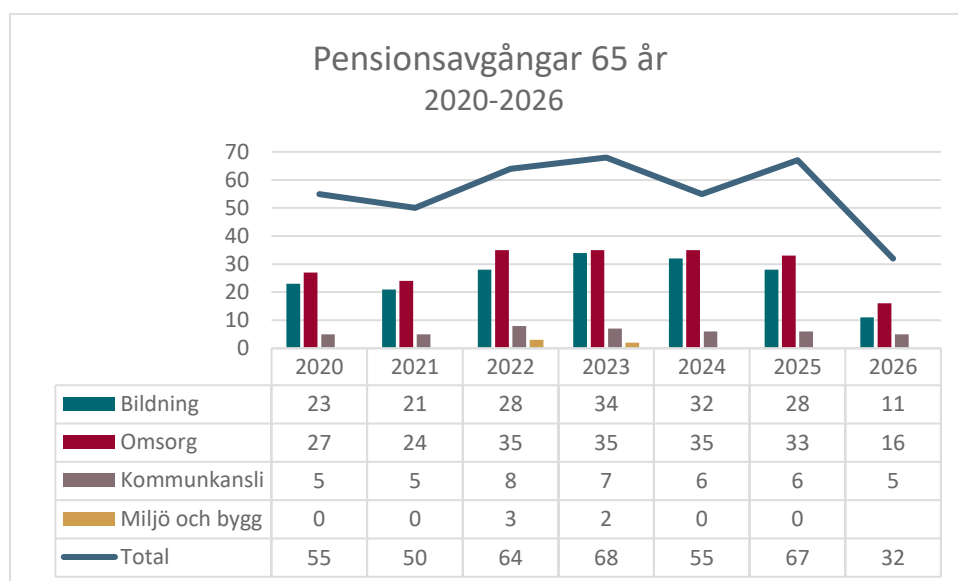
Åldersstruktur

Åldersstrukturen i Avesta kommun förhåller sig relativt konstant under åren. Åldersstrukturen på medarbetarna under 2020 fördelades sig på följande siffror, enligt nedanstående tabell.

Åldersintervall	Procent av totalt antal anställda
0–29 år	11,6
30–39 år	20,0
40–49 år	21,3
50–59 år	29,1
60–61 år	6,0
62–63 år	6,0
64–65 år	4,3
66–67 år	1,2
68–69 år	0,5

Pensionsavgångar

Avesta kommun är som så många andra kommunala arbetsgivare inne i en generationsväxling. Fram till 2025 så ligger siffrorna på ganska konstant nivå mellan åren och för 2026 förutses en viss nedgång. Prognosen bygger på nuvarande medarbetares åldersfördelning

Kompetensförsörjning

Det kommer vara många arbetsgivare som slåss om arbetskrafttillgången inom de närmaste åren. Inflyttningen till Avesta har minskat men behovet av kompetent arbetskraft fortsätter att öka. Detta kan skapa problem vad gäller erbjudanden om anställningsvillkor, utifrån en alltmer ökad konkurrens om arbetskraften.

Arbetsmiljön påverkas av såväl ledarskap som av medarbetarskap, därför måste det ske ständiga aktiviteter som utvecklar samtliga inom Avesta kommun. Att skapa och bibehålla den goda andan inom organisationen samt att ambassadörer förmedlar positiva budskap kommer att vara viktiga delar i kompetensförsörjningen. Attraktiviteten skapas genom handling.

Arbetsmiljö

Den pågående pandemin har även skapat effekter som kan vara negativa för arbetsmiljön där kraven på fler möten kommer till, där hemarbete påverkar medarbetarnas hälsa och även den dagliga dialogen påverkas. Cheferna får här ett större krav på att hålla kontakterna med sina medarbetare som jobbar hemifrån.

Sjukfrånvaro

Under 2020 ökade den totala sjukfrånvaron i Avesta kommun från 7,33% 2019 till 8,91%. Under 2021 har den minskat till 8,55% per sista september. Målsättningen har varit att minska sjukfrånvaron med 0,5% procentenhet varje år. En del av den stigande sjukfrånvaron kan sannolikt förklaras med Corona som generellt ökat sjukfrånvaron hos flertalet arbetsgivare. Innan Coronapandemin bröt ut så var dock kommunens sjuktal på uppåtgående trend. Övriga Dalakommuner har uppvisat en motsvarande utveckling av sjukfrånvaron. Däremot kan konstateras att andelen längre sjukfrånvaro, dvs från 60 dagar eller mer, har minskat under 2020.

Det har under de två senaste åren vidtagits en rad åtgärder i syfte att få ner sjukfrånvaron. Min Hälsa är ett förebyggande program som genomförs i samverkan med Företagshälsovården. Programmet riktar sig till medarbetare som löper stor risk att utveckla ohälsa och sjukskrivning. Personalenheten har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram en handlingsplan med kostnadsberäkning för olika insatser som kan bidra till minskad sjukfrånvaro.

En viktig samarbetspartner för att stödja arbetet med lägre sjukfrånvaro är företagshälsovården då de har god kunskap om hur ett förebyggande och proaktivt arbete kan bedrivas samt en helhetsbild av kommunens redan pågående insatser som sker i samverkan mellan parterna.

Finansiell analys

Den finansiella analysmodellen utgår från fyra finansiella aspekter; det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. De fyra aspekterna, resultat, kapacitet och risk samt kontroll, utgör grunden i modellen. Målsättningen är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Resultat – Kapacitet

Med resultat avses balansen mellan löpande kostnader och intäkter och utveckling av investeringar.

Kapacitet beskriver den finansiella motståndskraften på lång sikt.

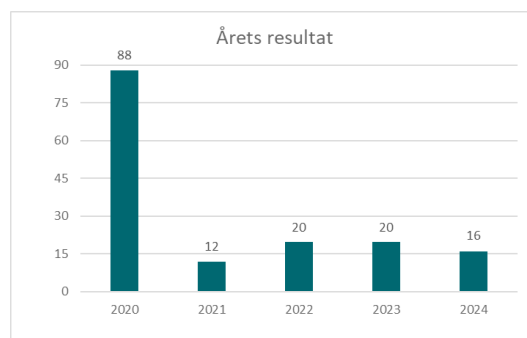
Avesta kommun resultat under de senaste åren har varit väldigt bra. Tillfälliga medel i form av konjunkturstöd, återbetalning av AFA, flyktingstatsbidrag, välfärdsmiljarder och realisationsvinster vid markförsäljning inklusive verksamheternas budgetföljsamhet har bidragit i en positiv riktning.

För de kommande åren budgeteras resultatet totalt till 56 mkr under planperioden. Fördelningen under perioden:

2022: 20 mkr

2023: 20 mkr

2024: 16 mkr

Balanskrav

Det lagstadgade balanskravet för kommuner och landsting enligt Kommunallagen, innebär att kommunens resultat ska överstiga noll. Enligt rekommendationer och praxis ska realisationsvinster och extraordinära poster inte medräknas då avstämning mot balanskravet görs. Minskar det egna kapitalet, till följd av underskott, ska det återställas inom tre år.

Enligt nya regler för balanskravet finns numera möjlighet att sätta av medel de år som resultatet enligt balanskravet överstiger 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Medlen ingår som en del i det egna kapitalet och kallas resultatutjämningsreserv. 2022–2024 motsvarar ett resultat på 2 procent 30–31 mkr.

Kommunen har redovisat positivt årsresultat från 2009 och därmed uppfyllt gällande balanskrav. Kommunen har även uppnått det långsiktiga resultatet enligt god ekonomisk hushållning med 2 procent respektive år förutom 2012, då avsättning till Karlslunds deponi gjordes.

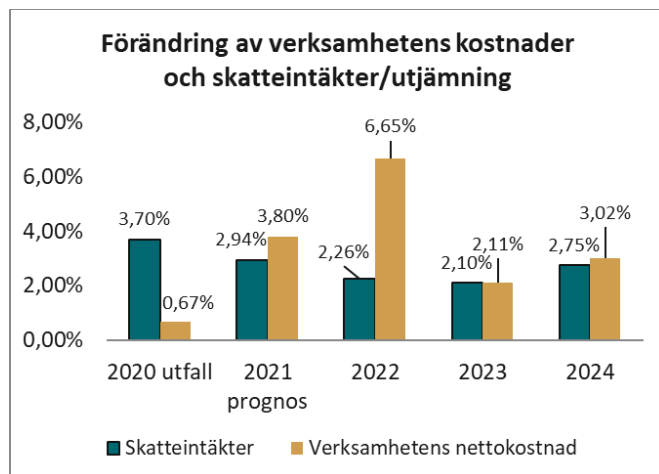
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna visar hur stor del av skatteintäkterna som går åt till den löpande verksamheten. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna och statsbidragen uppgick i samband med årsredovisning 2020 till 94,0 procent. Budget 2022 innebär att relationstalet hamnar på 98,7 procent.

%	2020	2021	2022	2023	2024
Verksamheten	91,3	95,9	95,5	95,2	95,3
Avskrivningar	2,6	3,2	3,2	3,6	3,7
Finansnetto	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Totalt	94,0	99,2	98,7	98,7	99,0

Kostnader och intäkter

En viktig förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Nettokostnaderna bör inte öka mer än skatteintäkterna och den kommunala utjämningen. Av diagrammet syns den påverkan som Corona har haft på nettokostnadsutvecklingen 2020. De bidrag kommunen fått och den minskade efterfrågan inom vissa områden har inneburit en långsammare utveckling av verksamhetens nettokostnader än beräknat.

Investeringar

Den totala ramen för Avesta kommuns investeringsbudget beräknas till 107 mkr för 2022, 130 mkr för 2023 och 123 mkr för 2024. Delar av investeringarna 2021 kommer att färdigställas under 2022.

Stora delar av fastighetsbolaget Gamla Byn AB:s volym utgörs av investeringar i lokaler för kommunens verksamheter. Betydande investeringar är planerade för Avesta Vatten och Avfall AB.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

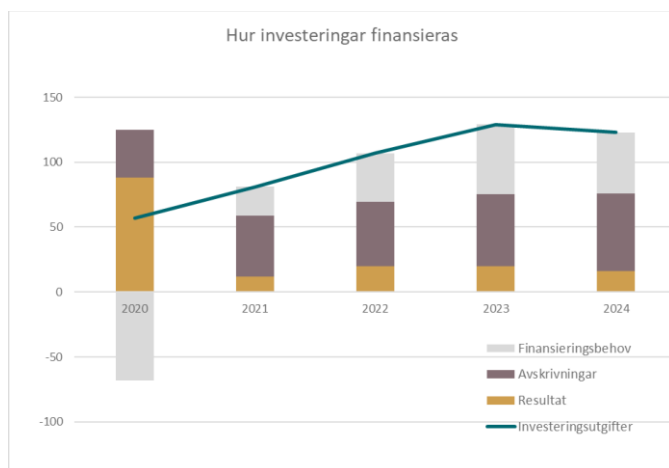
Ett viktigt nyckeltal skattefinansieringsgraden som visar hur stor andel av investeringarna som har finansierats med skattemedel när den löpande driften har finansierats.

För perioden 2022–2024 kommer upplåningen att behöva öka alternativt att kommunen kommer att sänka sin likviditet i och med att självfinansieringen endast är mellan 59–65 procent av investeringarna.

mkr	2020	2021	2022	2023	2024
Finansiering:					
Avskrivningar/investeringsbidrag	37	47	50	56	60
Försäljning av fastigheter	3	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster	85	12	20	20	16
Utrymme för självfinansiering	125	59	69	76	76
Årets nettoinvestering	57	81	107	129	123
Överskott: att använda till amortering	68				
Underskott: finansieras via olika skulder/nyttjande av likvida medel		-22	-38	-53	-47
Självfinansieringsgrad, procent	219%	73%	65%	59%	62%

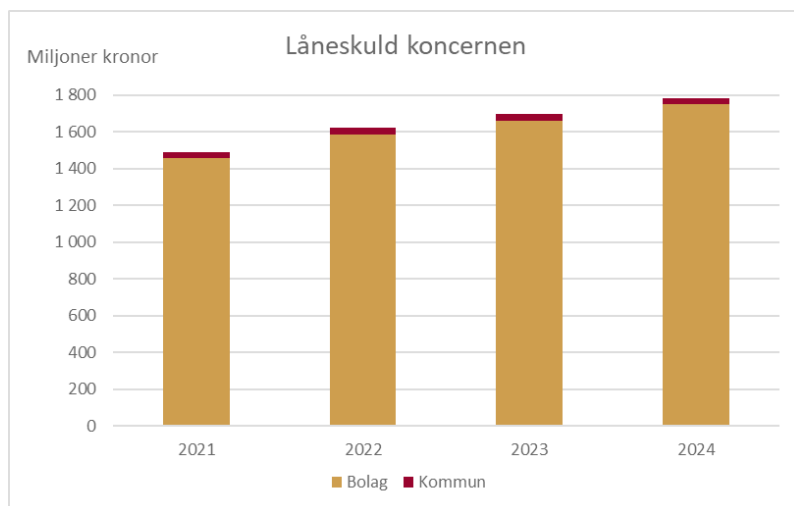
Investering och nyupplåning

I kassaflödesanalysen kan man utläsa att summan av resultat och avskrivningar är lägre än de planerade investeringarna. Det innebär att delar av investeringarna kan komma att finansieras med nyupplåning. För att klara egenfinansiering av investeringarna krävs högre resultat. En hög lånefinansieringsgrad tenderar att urholka kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Kommunen har för tillfället likviditet som kan nyttjas för finansiering av investeringarna helt eller delvis under budgetperioden. De kommande åren kommer självfinansieringsgraden

Lån

Lånelimiten uppgår till 1,9 miljarder. Låneskulden kommer att öka på grund av nybyggnationer i verksamhetslokaler, som ägs av kommunen och fastighetsbolaget Gamla Byn AB samt investeringar för vatten och avfall under kommande planperiod. Investeringar som bolagen gör för kommunens verksamhetslokaler påverkar kommunens resultaträkning i form av ökade hyreskostnader.

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansieras med egna medel. Soliditeten påverkas av investeringsvolym, upplåning och resultatutveckling. Det finns ingen vedertagen norm för hur stor soliditeten bör vara men inklusive hela pensionsåtagandet bör den minst överstiga noll. Det viktigaste är den långsiktiga trenden är positiv för att skapa en långsiktigt stark ekonomi.

Soliditeten ökar under perioden vilket beror både på positiva resultat och att pensionsåtagandet sjunker.

	2020	2021	2022	2023	2024
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser och exkl. upplåning för bolagens behov	7	9	12	15	17

Risk – Kontroll

Risk ska spegla vilka risker som kan påverka resultat och kapacitet.

Kontroll visar hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs.

Finansnetto

Till följd av den höga investeringstakten och den låga resultatnivån kan det under perioden 2022–2024 komma att uppstå behov av extern finansiering. Detta kommer att innebära högre räntekostnader och utökad ränterisk.

Pensionsåtaganden

Prognosen för kommunens årliga pensionskostnad beräknas enligt KPA. Enligt prognosen ligger de årliga pensionskostnaderna cirka 94 mkr inklusive särskild löneskatt, totalt 281 mkr för perioden 2022–2024.

Den avgiftsbestämda pensionen beräknas som procentuell andel av den årliga lönesumman utbetalas årligen till de anställda enligt fullmäktigebeslut.

mkr	2020	2021	2022	2023	2024
Pensioner, kortfristig del	41	41	41	42	43
Avsättningar till pension	117	117	120	122	128
Pensionsförpliktelse äldre än 1998	534	520	499	482	465
Total pensionsskuld	692	678	659	646	636
Förpliktelse i % av total skuld	77%	77%	76%	75%	73%
Aktualiseringsgrad %	96%	96%	96%	96%	96%

Finansiering av de årliga pensionskostnaderna sker via återlåning, det vill säga via beskattningsrätten.

Samtliga pensionsförpliktelser beräknas uppgå till 636 mkr vid budgetperioden slut.

Känslighetsanalys

Analysen visar hur mycket kostnaderna respektive intäkter ökar i och med förändrade antaganden och därmed påverkar kommunens finansiella situation.

	mkr
Löneförändring med 1% inkl PO samtlig personal i kommunen	11
Bruttokostnadsförändring med 1%	17
Förändrad äldreomsorgstaxa med 10%	3
Förändrad barnomsorgstaxa med 10%	1
Förändrad utdebitering med 1 kr	52
Förändring av befolkningen med 50 pers	3
Generella statsbidrag med 1%	4
Förändring av skatteintäkter 1%	11

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Risikanalyser är mycket viktiga, risker som besannas kan leda till stora påfrestningar i en kommun och i den kommunala verksamheten. Risker handlar framförallt om negativ utfall jämfört vad som förväntas. I tabellen nedan sammanfattas väsentliga risker som identifierats för kommunen, indelat i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker			
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering
Lågkonjunktur	Påverkar kostnader och intäkter och därmed kommunens verksamheter Konjunktürkänsliga företag i kommunen pressas Arbetslöshet	Tröghet att ställa om verksamheter till nya förutsättningar Högre arbetslöshet leder till ökade kostnader. Social oro. Psykisk ohälsa. Ökad barn- och vuxen vård.	Budgetprocess som skapar en beredskap för lågkonjunktur Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera nedgångar i ekonomin Följa Plan för arbete & sysselsättning. Arbete i samverkan för att öka arbets-tillfällena och öka anställningsbarheten
Ökat demografiskt tryck på grund av högre andel äldre	Ökat tryck på den kommunala verksamheten	Medvetna satsningar på att öka effektiviteten i kommunkoncernen i syfte att få resurserna att räcka till	Långsiktiga strategier Program följs för utbyggnad av äldreboende och trygghetsboende. Snabbare omställningar av vårdform.
Brist på arbetskraft till industrin/näringslivet /välfärdsområdet	Bristande "matchning" utbud och efterfrågan på kompetens dvs att befolkningen inte har den utbildning eller kompetens som efterfrågas	Utvecklingen i företagen och välfärden kan komma att hotas	Samarbete mellan Avesta kommun, näringslivet, arbetsförmedlingen, och utbildningssamordnare. Följa arbetsmarknadsplanen.
Brist på kommunikationer/kollektivtrafik	Möjligheterna till arbets- och studiependling behöver förbättras. Utbudet av kollektivtrafik är sämre över länsgräns än inom Dalarna. Avestas två viktiga stråk är längs rv 70/Dalabanen och rv 68/Godsstråket genom Bergslagen. Påverkan: Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna	Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna	Dialog med Region Dalarna, Trafikverket och kommuner i våra viktiga stråk

Verksamhetsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering
Coronapandemin – Effekter på verksamheten efter pandemin	Under pandemin har kommunens verksamheter fått ställa om och anpassa sig till rådande restriktioner.	Hela kommunkoncernen har påverkats i olika utsträckning. Viss ordinarie verksamhet har varit helt nedstängd under pandemin och andra har inte kunnat bedriva sina verksamheter fullt ut.	Alla verksamheter behöver upprätta planer för hur verksamheterna ska återgå till sin ordinarie verksamhet.
Hög sjukfrånvaro	Ökad ohälsa Hög sjukfrånvaro har betydande påverkan på verksamheten.	Ökade kostnader. Svårt att bemanna vilket ger ökad belastning på övriga, mer ansträngd arbetsmiljö. Kvalitetsbrister	Förebyggande insatser i form av "Min Hälsa", friskvårdstimme och friskvårdspeng, tillgång till gym och badhus, möjligt för äldre att nyttja förmånen 80 90 100 Arbete med hälsosamma scheman inom omsorgen. Vid behov stöd av Företagshälsovård, både förebyggande insatser och i rehabilitering. Ansökt om stöd för arbete med <i>Friskfaktorer</i> för ett långsiktigt främjande arbetsmiljöarbete.
Kompetensbrist / Resursbrist	Brist på utbildad personal i hela organisationen.	Sämre kvalitet i leveransen till våra medborgare. Svårt att tillsätta vakanta tjänster med behörig personal och ökade kostnader för inhyrd personal. Negativa effekter för personal kopplat till arbetsmiljö och bristande kvalitet.	Arbete med aktiviteter inom ramen för kompetensförsörjningsprogrammet pågår och planeras ytterligare, både kommunövergripande (ex aktiviteter inom attrahera/ rekrytera/ behålla) samt förvaltningsvis (t ex pågår redan olika former av arbetsintegrerad utbildning på arbetstid inom vissa bristyrken).
Åldrande gator, vägar och fastigheter	Slitna gator och vägar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll samt behov av investeringar	Upprätta underhålls- och investeringsplaner
Åldrande anläggningar	Slitna anläggningar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll	Reviderade underhålls- och investeringsplaner Ökad tillsyn av befintliga anläggningar

Finansiell risk			
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering
Finansiell risk	Hög skuldsättning Stigande räntenivåer	Högre räntekostnad	Aktiv skuldförvaltning Beslut om limitnivåer tas minst 1 gång per år Policy och riktlinjer för finansverksamheten ses över årligen

Så här ska vi arbeta för att nå vår vision och våra mål

Kommunens organisation

Avestas kommunkoncern

Styrelser och nämnder

Kommunstyrelsen

Ordförande: Lars Isacson
Förvaltningschef: Tobias Åsell

Omsorgsstyrelsen

Ordförande: Susanne Berger
Förvaltningschef: Carina Johansson

Bildningsstyrelsen

Ordförande: Mikael Westberg
Förvaltningschef: Björn Hansson

Västmanland Dalarna miljö- och byggnads-nämnd

Ordförande: Tove Winqvist-Owetz
Förvaltningschef: Håkan Eck

Valnämnd

Ordförande: Marianne Hirsch

Krisledningsnämnd

Ordförande: Lars Isacson

Koncernföretag

Gamla Byn AB

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Ulf Egerfält

Avesta industristad AB, (dotterbolag)

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Ulf Egerfält

Avesta Vatten och Avfall AB

Ordförande: Patrik Sundin
VD: Erik Nordén

Samägda företag

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund

48,8%
Samägs med Norberg, Fagersta och Hedemora kommuner

Övriga med kommunalt intresse

Södra Dalarnas Samordningsförbund

Västmanland Dalarna lönenämnd
(Norberg)

Upphandlingscenter
Falun Borlänge regionen
(Ludvika)

V-Dala överförmyndarsamverkan

Privata utförare

Grytnäs friskola

Avesta Grytnäs pastorat,
För- och grundskola F-6

Tre familjedaghem i privat regi

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning skapas genom att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt med en stabil finansiering som grund. Den goda hushållningen är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge invånarna i kommunen en god och tillgänglig verksamhet.

Ur ett finansiellt perspektiv innebär god ekonomisk hushållning att det ekonomiska resultatet måste vara större än vad som enbart krävs enligt lagen. För att klara kommande investeringar, återbetala lån, pensionsåtagande och inte skjuta kostnader till kommande generationer måste budgeterade resultatmål uppnås. Utöver detta krävs resursutrymme för att klara morgondagens utmaningar, framtida förändringsarbete samt olika projekt och satsningar.

I **budgeten** anger och definierar kommunen mål och riktlinjer för ekonomin samt för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen behövs för att markera att ekonomin är en begränsning för att bedriva verksamhet – "spelplanen" utifrån kommunens egna förutsättningar. Verksamhetsmål behövs för att ange hur mycket av de olika verksamheterna som ryms på spelplanen (det vill säga kopplingen till ekonomin) samt för att klargöra uppdraget gentemot medborgarna.

I årsredovisning och delårsrapport redovisas en samlad redogörelse för God ekonomisk hushållning. I dessa dokument görs en sammanvägning av det ekonomiska resultatet samt hur väl målen i planen har uppfyllts.

Styrprocess

Kommunfullmäktiges vision av hur kommunen ska utvecklas är utgångspunkten för målstyrningsprocessen. Utifrån visionen beslutar fullmäktige om Mål och budget för perioden.

Mål och budget innehåller de ekonomiska ramarna för styrelserna och de mål som fullmäktige vill att kommunen ska uppnå under de kommande tre åren.

Kommunfullmäktige fattar beslut om Mål och budget i juni. Skattesatsen beslutas i juni. Revidering av Mål och budget sker i november då också taxor fastställs av fullmäktige.

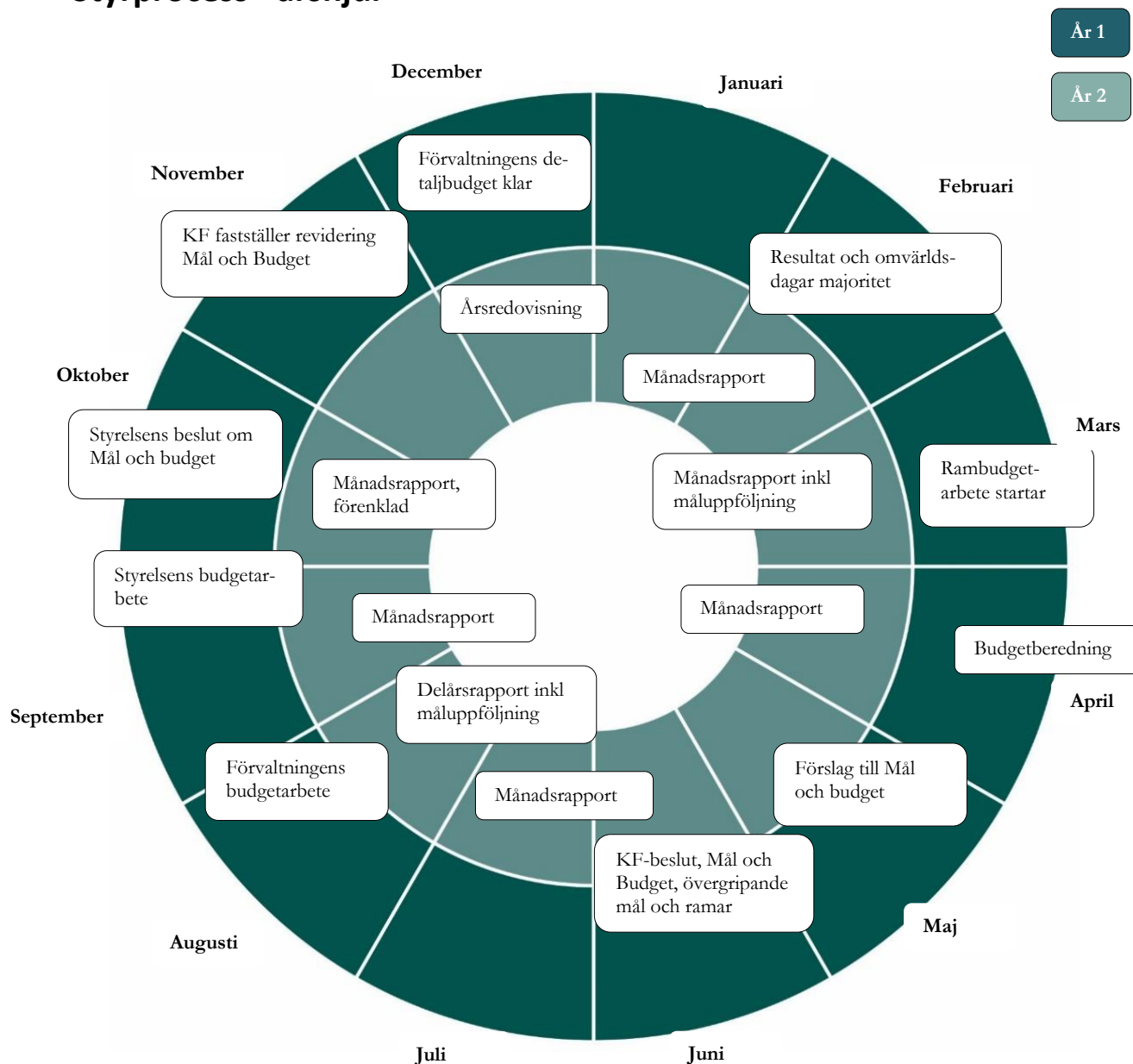
Mätbara mål är ett viktigt krav för att målen ska kunna följas upp. Mätbarheten åstadkoms med hjälp av så kallade indikatorer.

Indikatorer visar hur väl målet är uppnått. Indikatorerna kan vara kommunövergripande eller styrelsespecifika. Oftast krävs det flera indikatorer för att kunna avgöra om kommunen närmar sig det uppsatta målet. Om den politiska målsättningen inte kan mätas i form av en indikator ska den istället formuleras som en inriktning, fullmäktige kan då ge styrelserna direkta uppdrag.

Aktiviteter visar på åtgärder som vidtagits för att på sikt uppnå målen.

Ansvarsområde, åtgärder och indikatorer ska anges i styrelsernas respektive verksamhetsplaner. Styrelserna ska även ange de aktiviteter som kortfattat talar om vilka åtgärder som styrelsen planerar att genomföra för att uppnå målsättningen i den strategiska planen.

Styrprocess - årshjul

Styrelsernas uppdrag

Styrelsernas uppdrag är att följa fullmäktiges intentioner. Den långsiktiga ekonomiska inriktningen i styrelsernas budgetarbete ska vara att skapa en buffert i verksamheten motsvarande **2 procent varje år** för att kunna möta särskilda händelser som kan uppstå under året.

Kommunfullmäktiges mål ska ligga till grund för styrelsernas indikatorer för sina respektive verksamheter. Styrelsernas Mål och Budget med indikatorer för verksamheterna som överensstämmer med fullmäktiges mål ska därefter beslutas av respektive styrelse. Styrelserna har möjlighet att fritt budgetera om mellan sina resultatenheter. Styrelsernas budgetarbete ska ske i nära dialog med verksamheterna.

Uppföljning

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och dialog med styrelserna utifrån sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelse bereder också delårsrapport samt årsredovisning inför behandling i Kommunfullmäktige.

Styrelsernas ansvar

Respektive styrelse ansvarar för uppföljning av sina planer och beslut om eventuella åtgärdsplaner för att nå de mål som anges inom sina ekonomiska ramar.

Månadsuppföljning

Uppföljningen ska ske för månaderna februari, april, juli september. För oktober månad presenteras endast aktuellt utfall.

Vid månadsuppföljningarna redovisas;

- ekonomi-, personal- och verksamhetsstatistik
- åtgärdsplaner
- hur väl man klarar av att hålla sin budget och årsprognos

Månadsuppföljning mars

I mars ska en mer omfattande uppföljning göras till kommunstyrelsen som förutom ovan även omfattar;

- de kommunala bolagen,
- avstämning av särskilda uppdrag
- avstämning av fullmäktige beslutade mål

Delårsrapport augusti och årsredovisning

Dessa uppföljningar är lagstyrda och omfattar kommunkoncernen. De behandlas av kommunfullmäktige.

Vid dessa uppföljningstillfällen ska information ges om hur styrelserna lyckats i förhållande till;

- beslutade fullmäktigemål
- tilldelade ekonomiska ramar
- särskilda uppdrag
- personalredovisning enligt lagstiftning
- avstämning av indikatorer för målen som beslutats av Kommunfullmäktige i Mål och budget.

Detta ska redovisas enligt den uppföljning av mål som beslutats i detta dokument. Det ska också beskrivas med vilka aktiviteter styrelsen genomför eller planerar verksamheten i riktning mot dessa mål.

Verkställighetsbevakning

Den ska ske två gånger per år. Uppföljningsrapporterna ska godkännas av respektive styrelse/nämnd, alternativt arbetsutskott innan den överlämnas till kommunstyrelsen. I övrigt ges ekonomienheten i uppdrag att i detalj utforma dokumenten.

Föreligger avvikelser mot **beslutade mål** och **ekonomiska ramar** ska alltid förslag till åtgärder lämnas i syfte att komma till rätta med avvikelserna.

Mål- och budget dokumentet ska kommuniceras med all personal så att kommunens mål blir kända av alla medarbetare. Medarbetarna ska vara delaktiga i hur målen förverkligas.

Tidplaner

Revidering av beslut KF:

Revidering

- Kommunstyrelsens arbetsutskott den 1 november
- Kommunstyrelsen den 17 november
- Kommunfullmäktige 29 november

Tidplan för handlingar från styrelser och nämnder

- Underlag till **KF-taxor** ska lämnas till Kommunkansliet senast **11 oktober** för beslut i kommunfullmäktige 29 november
- **Styrelsernas Mål och budget** ska lämnas till Kommunkansliet senast **15 november** för delgivning till Kommunfullmäktige 20 december.
- **Styrelsernas detaljbudget** ska rapporteras in till Kommunkansliet senast den **13 december 2021**, för registrering i ekonomisystemet.

Interna förutsättningar

Övriga kostnader och intäkter

Övriga kostnads- och intäktsförändringar samt volymförändringar av verksamhet ska hanteras inom tilldelad ram. Beräknad allmän prisstegring, med 1,2 – 2,0 – 2,2 procent, (prisindex övrig förbrukning, SKR september 2021) ska inrymmas i befintlig ram.

Internräntan:

Internräntan för år 2022 uppgår **preliminärt till 1,40** procent. Den fastställs i januari för aktuellt år, enligt gällande investeringspolicy.

Investeringar:

Verksamhetens investeringsäskanden hanteras under löpande budgetår enligt den av kommunfullmäktige fastställda investeringspolicy.

Hyror

Gamla Byn AB:s aviserade hyreshöjning ska inrymmas inom befintlig ram och hyreshöjningen sker utifrån 2021 års nivå. Avtal finns med indexklausuler för juni och oktober. Beroende på avtal är hyreshöjningen 75 eller 100 % av indexhöjningen.

Städindex

Städindex höjs med SCB-index (maj 2021). För 2022 ska ökningen i procent inrymmas inom befintlig ram.

Taxor

Styrelserna äger rätt att höja taxorna för verksamheten. Styrelserna äger även rätt att införa nya taxor om de är av ringa värde och eller ringa omfattning. Kommunfullmäktige ska besluta om taxeförändringar i övrigt, för de taxor som enligt kommunens taxepolicy är hänskjutna till Kommunfullmäktige.

Arbetsgivaravgifter

Lönekostnadsökning för den tillsvidareanställda personalen budgeteras centralt under finansförvaltningen för perioden 2022–2024. Det gäller alla förvaltningar med undantag för Västmanland-Dala miljö- och byggförvaltning.

I styrelsernas ram ingår löneläget per 30 september 2021.

Den preliminär arbetsgivaravgift sänks 2022 med 0,4%. Någon förändring av ramarna görs inte.

	Anställda	Förtroendevalda
Arbetsgivaravgift enligt lag	31,42	31,42
Avtalsförsäkring/kollektivavtalad pension	8,33	
	39,75	31,42
<u>Rehab/friskvård/företagshälsovård</u>	<u>1,00</u>	
Totalt	40,75	31,42

Den ekonomiska planen

Driftbudget	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige	-5 051	-5 301	-5 551	-5 301
Kommunstyrelsen	-182 415	-193 106	-192 553	-194 410
<i>varav Kommungemensamma kostnader</i>	<i>-60 114</i>	<i>-64 777</i>	<i>-63 538</i>	<i>-65 202</i>
Omsorgsstyrelsen	-579 088	-591 374	-590 874	-598 874
Bildningsstyrelsen	-630 406	-650 234	-650 539	-650 864
Västmanland Dalarna miljö- och byggnadsnämnd	-16 615	-17 762	-18 079	-18 717
SUMMA styrelse/nämnd	-1 413 575	-1 457 777	-1 457 596	-1 468 166
Finansförvaltning	1 425 585	1 477 577	1 477 396	1 484 166
Årets resultat	12 010	19 800	19 800	16 000
Resultatbudget				
	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens nettokostnader	-1 404 866	-1 461 679	-1 487 485	-1 529 964
Avskrivningar	-46 824	-49 640	-55 738	-59 917
Verksamhetens nettokostnader	-1 451 690	-1 511 319	-1 543 223	-1 589 881
Skatteintäkter/generella statsbidrag	1 465 200	1 531 031	1 563 148	1 606 066
Verksamhetens resultat	13 510	19 712	19 925	16 185
Finansiellt netto	-1 500	88	-125	-185
Resultat efter skatter och finansnetto	12 010	19 800	19 800	16 000
Extraordinära poster				
Årets resultat	12 010	19 800	19 800	16 000
Nettokostnadsandel, %	99,2	98,7	98,7	99,0
Återstår till finansiering av investeringar, %	0,8	1,3	1,3	1,0

Finansieringsbudget

	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	12 010	19 800	19 800	16 000
Justering avskrivningar	46 824	49 640	55 738	59 917
Justering, avsättning pensioner	7 585	4 137	4 735	8 468
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>	66 419	73 577	80 274	84 384
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Investering i materiella tillgångar	-80 800	-106 854	-129 252	-123 124
Inköp av finansiella tillgångar	0	-305	-2 202	-2 202
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>	-80 800	-107 159	-131 454	-125 326
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Upplåning				
Nyupplåning *	0	0	0	0
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</i>	0	0	0	0
<i>Förändring av likvida medel</i>	-14 381	-33 582	-51 180	-40 942

* Nyupplåning sker i den mån kommunen saknar likvida medel för de investeringar som genomförs under budgetåret.

Balansbudget

	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	992 488	1 051 466	1 128 642	1 195 511
Bidrag till statlig infrastruktur	24 346	22 886	21 426	19 966
Omsättningstillgångar	215 927	182 345	131 165	90 223
SUMMA TILLGÅNGAR	1 232 761	1 256 698	1 281 233	1 305 701
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital	631 210	651 010	670 810	686 810
därav Årets resultat	12 010	19 800	19 800	16 000
Avsättningar	198 291	202 427	207 163	215 630
Kort- och långfristiga skulder	403 260	403 260	403 260	403 261
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	1 232 761	1 256 698	1 281 233	1 305 701
Soliditet inklusive pensionsförpliktelse, exklusive bolagslån	9%	12%	15%	17%

*balansbudgeten är exklusive Internbanken 1356 Mkr, aktuellt lånebelopp